

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.234/2023/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság dr. Takács János ügyvéd (felp. jogi képv. címe) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a ügyvédi iroda1 (eljáró ügyvéd: képviselő1 ügyvéd, I.r. alperesi jogi képv. címe.) által képviselt **Alperes1** (alperes1 címe) I. rendű és a dr. Bognár Viktor ügyvéd (II.r. alperesi jogi képv. címe) által képviselt **Alperes2** (alperes2 címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 16.M.70.058/2021/105. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 107. sorszám alatt, a II. rendű alperes által 108. sorszámmon előterjesztett fellebbezések és a 16.M.70.058/2021/111. számú kiegészítő ítélet ellen a II. rendű alperes által 112. sorszámmon, az I. rendű alperes által 113. sorszámmon, a felperes által 114. sorszámmon előterjesztett fellebbezések folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a kiegészítő ítéletre kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek másodfokú perköltségét 50.000 (ötvenezer) forint + áfa összegben, a fellebbezési eljárás illetékét 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete és kiegészítő ítélete

[1] Az elsőfokú bíróság a 2023. szeptember 7. napján meghozott 16.M.70.058/2021/105. számú ítéletével arra kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 81.212.460 forintot és a késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alpereseket egyetemlegesen kötelezte szakértői díj és

költségként 1.854.065 forint, illetve felperesi perköltségként áfával együtt 5.434.144 forint megfizetésére, továbbá személyenként kötelezte az alpereseket 1.500.000 forint eljárási illeték megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság a 2023. november 30. napján meghozott 16.M.70.058/2021/111. számú kiegészítő ítéletével – az ítéletben rögzített rendelkezést nem helytállónak tekintve - szakértői díj és költség címén a felperest 92.703 forint, az I. és II. rendű alpereseket egyetemlegesen 1.761.362 forint szakértői díj és költség, továbbá személyenként 712.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Határozatát a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 355. § (2), (6) és (7) bekezdésére alapította azzal, hogy az elsőfokú ítéletben a pernyertesség- pervesztesség arányát figyelmen kívül hagyta, ezért az illeték és a költségek tekintetében nem helytállónak döntött, amit korrigált azok felülvizsgálatával.

Az ítélet elleni fellebbezések

[3] Az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatásával elsődlegesen valamennyi kereseti kérelem elutasítását kérte, az első-, és másodfokú perköltsége felszámításával. Másodlagos kérelmében az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezései megváltoztatását kérte a pernyertesség arányának eltérő meghatározására hivatkozva.

[4] Előadta, hogy a felperes a keresetét a per érdemi szakaszában 206.385.377 forintról 85.404.995 forintra szállította le, ezen összegre figyelemmel azonban 40%-ban minősült pernyertesnek. Ezért a felperest 900.000 forint, az alpereseket egyetemlegesen 600.000 forint eljárási illeték megfizetésére kellett volna kötelezni. Az elsőfokú bíróság jogellenesen rendelkezett az eljárási illeték megfizetésének módjáról is, mert nem egyetemlegesen kötelezte az alpereseket. Az eljárás illetékét összesen 3.000.000 forintban állapította meg és erre vonatkozó indokolást nem közölt.

[5] Az előbbieket alapján a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját a leszállított keresetnek megfelelő pertárgyérték, azaz 85.404.995 forint alapul vételével kérte meghatározni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján, 40%-os pernyertesség figyelembevételével. Az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperest a 60%-os alperesi pernyertesség alapján kérte kötelezni a jogi képvisellel felmerült perköltség megfizetésére.

[6] A II. rendű alperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében annak megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását és a perköltsége megtérítését kérte. Másodlagos kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való kötelezésére irányult.

[7] A fellebbezés perköltségre vonatkozó részében előadta, hogy az ítélet szerint a felperes a keresete összecszerúságát leszállította, illetve pontosította, az ítélet indokolása mégsem tartalmazott erre vonatkozó konkrétumokat. A felperes 39,35%-ban, az alperesek 60,65 %-ban lettek pernyertesek, ezért a perköltség viseléséről is erre figyelemmel kellett határozni. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság a felmerült perköltségek megfizetését 100%-ban az alperesekre hárította, továbbá az ítélet nem tartalmazott indokolást az egyetemleges kötelezés körében.

A kiegészítő ítélet elleni fellebbezések

[8] A felperes fellebbezésében a kiegészítő ítélet megváltoztatásával 1.854.065 forint szakértői díj és költség egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I. és a II. rendű alpereseket. Az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezés megváltoztatásával pedig 1.500.000 forint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére egyenlő arányban kérte kötelezni az alpereseket.

[9] Érvelése szerint nem 95%-ban, hanem teljes mértékben pernyertesnek minősült, mellyel kapcsolatban élni kíván az elsőfokú ítélettel szemben a csatlakozó fellebbezés lehetőségével. Jelen fellebbezésében kizárólag a kiegészítő ítéletben a terhére meghatározott fizetési kötelezettséget támadta. Fellebbezése indokaként a költségviselés általános szabályai mellett arra hivatkozott, hogy a benyújtandó csatlakozó fellebbezés a pernyertesség arányaira is kihathat. Annak eredményességétől függetlenül a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján bírói mérlegelés útján is lehetőség van arra, hogy a teljes szakértői díj és költség, azaz 1.854.065 forint megfizetése az alpereseket terhelje.

[10] Az I. rendű alperes elsődlegesen az ítélet elleni fellebbezésével egyezően kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását. Előadta, hogy a kiegészítő ítélet meghozatala jogszabálysértő volt, mivel az ítélet kiegészítésének egyik törvényi feltétele sem állt fenn. Az elsőfokú bíróság az ítéletében teljes egészében határozott a perköltség viseléséről és a Pp. 357. §-a szerint ahhoz kötve van. Ezért jogellenes volt az ítéleti rendelkezés megváltoztatása.

[11] Az eredeti kereseti összeg alapulvételével a felperes 40%-ban, az alperesek 60%-ban tekinthetők pernyertesnek, ezért a perköltségről ennek megfelelően kellett volna rendelkezni a Pp. 83. (4) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság jogellenesen nem az eredeti pertárgyérték alapján rendelkezett és a döntését sem indokolta. Jogellenesen kötelezte továbbá az alpereseket külön-külön 1.500.000 forint eljárási illeték megfizetésére. A kiegészítő ítélet az eljárási illeték összegét már helyesen tartalmazta, de nem a pernyertesség- pervesztesség helyes, 40-60%-os arányából indult ki. Az I. rendű alperes kifejtette, hogy a kiegészítő ítélet csak az alapítélet elleni fellebbezéssel együtt bírálható felül.

[12] A II. rendű alperes a kiegészítő ítélet megváltoztatását a perköltség tekintetében a Pp. 83. §-a alapján kérte a felperes marasztalásával. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szakértői díj és költséget jogellenesen állapította meg, mert nem vette figyelembe a keresetmódosítást. A felperes 206.385.377 forintról 85.404.995 forintra szállította le a keresetet, az eredetiösszecszerűség alapján 39,35%-ban lett pernyertes, amit figyelembe kellett venni a perköltség meghatározásakor.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] A Pp. 355. § (2) bekezdése szerint, ha a bíróság az ítéletben nem rendelkezett olyan kérdésről, amelyről a rendelkezés jogszabály értelmében hivatalból kötelező, a mulasztást a hiányosság észlelését követően haladéktalanul pótolja.

[14] Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperes marasztalása, a kereset egyebekben történő elutasítása mellett rendelkezett az eljárási költségekről, a perköltségről és az illeték viseléséről is. Ezért az ítéletnek nem volt olyan hiányossága, amelyet az előbbi jogszabályi rendelkezés értelmében az ítélet kiegészítésével kellett pótolni.

[15] Az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletében lényegében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörében eljárva a korábbi döntését a perköltség és az eljárási illeték tárgyában a megváltoztatás szándékával felülbírálta és eltérően rendelkezett arra hivatkozva, hogy az ítéletben „nem helytállóan döntött”. Ennek azonban az a következménye, hogy az így kiegészített ítélet a perköltség, az illeték és a szakértői költség vonatkozásában egyszerre két rendelkezést tartalmaz.

[16] A Pp. 357. § (1) bekezdése alapján e törvény eltérő rendelkezése hiányában a bíróság a saját határozatához abban a perben, amelyben azt hozta a határozat kihirdetésétől, ennek hiányában a közlésétől kezdve kötve van.

[17] Az előbbiekre tekintettel az egyszerű kötőerő hiányát megalapozó, a Pp. 357. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában, az elsőfokú bíróságnak nem volt jogszerűen lehetősége saját hatáskörben „megváltoztatni” a már kihirdetett elsőfokú ítélet valamely rendelkezését.

[18] Amennyiben a határozat néveserét, hibás név írást, szám- vagy számítási hibát, illetve más hasonló elírást tartalmaz, a Pp. 352. §-a alapján lehetőség van annak kijavítására. Az elsőfokú bíróság kiegészítő ítéletét azonban kijavítására irányuló határozatnak sem lehetett tekinteni, mert az nem számítási hibára, vagy elírásra vonatkozott. Az elsőfokú bíróság a pernyertesség arányának korábbtól eltérő megállapításával és nem számítási

hibával vagy elírással összefüggésben találta szükségesnek a perköltség és az illeték viselésére vonatkozó rendelkezések megváltoztatását.

[19] A bírói gyakorlat szerint a rendelkező rész megfogalmazása során a végrehajthatóság követelményét szem előtt tartva a határozott, egyértelmű megfogalmazásra kell törekedni: az ítélet rendelkező részének olyan világosan érthetőnek és minden kétséget kizárónak kell lennie, hogy annak szövege a végrehajtás során ne okozzon nehézséget (BH 1985.325.). Az elsőfokú bíróság az eljárási költség és az illeték viselése tárgyában kétféle, egymásnak ellentmondó, ily módon végrehajthatatlan rendelkezést hozott. Az előbbi körben az egyértelmű és végrehajtható ítéleti rendelkezés hiányát a másodfokú bíróság olyan orvosolhatatlan formai hiányosságnak tekintette, amely miatt az elsőfokú ítélet és a kiegészítő ítélet az érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

[20] A kifejtettek alapján az ítéltábla a Pp. 380. § c) pontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletét és kiegészítő ítéletét – a fellebbezési kérelmek korlátaira tekintet nélkül – hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[21] A megismételt eljárásra a Pp. 386. § (2) bekezdés d) pontja alapján azt az utasítást adja, hogy az elsőfokú bíróságnak az érdemi tárgyalási szakban eljárva a Pp. 346. §-ának megfelelően kell határoznia a kereset elbírálása körében.

Záró rész

[22] A másodfokú bíróság a Pp. 386. § (3) bekezdése alkalmazásával csupán megállapította a felek másodfokú perköltségét és a fellebbezési illeték összegét, az IM rendelet 3. § (5) és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése alapján.

[23] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 376. § (3) bekezdés a) pontjára is a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2024. január 30.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró